

EBA/GL/2015/20

03/06/2016

Smernice

Omejitve izpostavljenosti do subjektov,
ki opravljajo dejavnosti bančništva v
senci zunaj reguliranega okvira, v skladu
s členom 395(2) Uredbe (EU)
št. 575/2013

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v Evropskem sistemu finančnega nadzora in o tem, kako bi bilo treba zakonodajo Unije uporabljati na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Dolžnost poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 03/08/2016 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da jih ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica „EBA/GL/2015/20“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletni strani organa EBA.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Predmet urejanja

5. Te smernice določajo metodologijo, ki bi jo institucije morale uporabiti kot del notranjih procesov in politik pri obravnavanju in obvladovanju tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci. Te smernice določajo zlasti merila za določitev ustrezne skupne omejitve izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci zunaj reguliranega okvira, in posameznih omejitev izpostavljenosti do takih subjektov.

Področje uporabe

6. S temi smernicami se izpolnjuje pooblastilo, podeljeno organu EBA v skladu s členom 395(2) Uredbe (EU) št. 575/2013².
7. Te smernice temeljijo zlasti na členih 73 in 74 Direktive 2013/36/EU³, ki določata, da morajo institucije vzpostaviti zanesljive, učinkovite in celovite strategije in procese za redno ocenjevanje in zagotavljanje zneskov, vrst in razdelitve notranjega kapitala, za katerega menijo, da je ustrezen za kritje narave in stopnje tveganj, katerim so ali bi lahko bile izpostavljene, kakor tudi učinkovite procese za ugotavljanje, obvladovanje in spremljanje takih tveganj ter poročanje o njih in primerne mehanizme notranjih kontrol; ter členih 97 in 103 Direktive 2013/36/EU, ki določata, da morajo pristojni organi pregledati ureditve, strategije, procese in mehanizme, ki jih izvajajo institucije za uskladitev z Uredbo (EU) št. 575/2013 in Direktivo 2013/36/EU, ter ovrednotiti tveganja, katerim so ali bi lahko bile izpostavljene institucije, in lahko za institucije, ki so ali bi lahko bile izpostavljene podobnim tveganjem ali pomenijo podobna tveganja za finančni sistem, uporabijo proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP).
8. Te smernice se uporabljajo za izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, kakor so opredeljene spodaj.
9. Te smernice se uporabljajo za institucije, za katere se uporablja del 4 Uredbe (EU) št. 575/2013 (Velike izpostavljenosti), v skladu z ravno uporabe, ki je določena v naslovu II dela 1 navedene uredbe.

² Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 321, 30.11.2013, str. 6).

³ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

Naslovniki

10. Te smernice so naslovljene na pristojne organe, kakor so opredeljeni v točki (i) člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, in finančne institucije, kakor so opredeljene v členu 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Opredelitev pojmov

11. Če ni določeno drugače, imajo pojmi v teh smernicah enak pomen kot pojmi, uporabljeni in opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013 in Direktivi 2013/36/EU. Poleg tega se v teh smernicah uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

<p><i>Dejavnosti kreditnega posredništva</i></p>	<p>Nebančne dejavnosti, ki vključujejo spreminjanje zapadlosti, spreminjanje likvidnosti, uporabo finančnega vzvoda, prenašanje kreditnega tveganja ali podobne dejavnosti.</p> <p>Te dejavnosti vključujejo vsaj tiste, navedene v točkah 1 do 3, 6 do 8 in 10 Priloge 1 k Direktivi 2013/36/EU.</p>
<p><i>Izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci</i></p>	<p>Izpostavljenosti do posameznih subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, v skladu z delom 4 Uredbe (EU) št. 575/2013, z vrednostjo izpostavljenosti, ki po upoštevanju učinka zmanjševanja kreditnega tveganja v skladu s členi 399 do 403 in izvetji v skladu s členoma 400 in 493(3) navedene uredbe znaša ali presega 0,25 % sprejemljivega kapitala institucije, kakor je opredeljen v členu 4(1)(71) Uredbe (EU) št. 575/2013.</p>
<p><i>Subjekti, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci</i></p>	<p>Družbe, ki izvajajo eno ali več dejavnosti kreditnega posredništva in niso izključene družbe.</p>
<p><i>Izključene družbe</i></p>	<p>(1) Družbe, vključene v konsolidirani nadzor na podlagi konsolidiranega položaja institucije, kakor je opredeljen v členu 4(1)(47) Uredbe (EU) št. 575/2013.</p> <p>(2) Družbe, ki jih na konsolidirani podlagi nadzoruje pristojni organ tretje države v skladu z zakonodajo</p>

tretje države, v okviru katere se uporabljajo bonitetne in nadzorne zahteve, ki so najmanj enakovredne tistim, ki veljajo v Evropski uniji.

(3) Družbe, za katere se ne uporabljata točki 1 in 2, ki so:

(a) kreditne institucije; (b) investicijska podjetja;

(c) kreditne institucije tretje države, če tretja država za navedeno institucijo uporablja bonitetne in nadzorne zahteve, ki so najmanj enakovredne tistim, ki veljajo v Evropski uniji;

(d) priznana investicijska podjetja tretje države;

(e) subjekti, ki so finančne institucije, ki imajo dovoljenje in so pod nadzorom pristojnih organov ali pristojnih organov tretje države ter zanje veljajo bonitetne zahteve glede trdnosti, primerljive s tistimi, ki veljajo za institucije, kadar se izpostavljenost institucije do subjekta obravnava kot izpostavljenost do institucije v skladu s členom 119(5) Uredbe (EU) št. 575/2013;

(f) subjekti iz točk (2) do (23) člena 2(5) Direktive 2013/36/EU;

(g) subjekti iz člena 9(2) Direktive 2013/36/EU;

(h) zavarovalni holdingi, zavarovalnice, pozavarovalnice, zavarovalnice tretje države in pozavarovalnice tretje države, kadar se nadzorni režim zadevne tretje države obravnava kot enakovreden;

(i) družbe, ki so izključene iz področja uporabe Direktive 2009/138/ES⁴ v skladu s členom 4

⁴ Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (prenovitev) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1).

navedene direktive;

(j) institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje v smislu točke (a) člena 6 Direktive 2003/41/ES⁵ ali za katere veljajo bonitetne in nadzorne zahteve glede trdnosti, ki so primerljive s tistimi, ki veljajo za institucije v smislu točke (a) člena 6 Direktive 2003/41/ES;

(k) kolektivni naložbeni podjemi za vlaganja:

(i) v smislu člena 1 Direktive 2009/65/ES⁶;

(ii) s sedežem v tretjih državah, v katerih so pridobili dovoljenje v okviru zakonov, ki zagotavljajo, da so pod nadzorom, ki se obravnava kot enakovreden tistemu iz Direktive 2009/65/ES;

(iii) v smislu člena 4(1)(a) Direktive 2011/61/EU⁷, z izjemo:

- družbe, ki znatno uporabljajo finančni vzvod v skladu s členom 111(1) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 231/2013⁸, in/ali
- družbe, ki lahko izdajajo posojila ali kupujejo bilančne izpostavljenosti iz naslova

⁵ Direktiva 2003/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. junija 2003 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L 235, 23.9.2003, str. 10).

⁶ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (prenovitev) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

⁷ Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).

⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 231/2013 z dne 19. decembra 2012 o dopolnitvi Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z izjemami, splošnimi pogoji poslovanja, depozitarji, finančnim vzvodom, preglednostjo in nadzorom (UL L 83, 22.3.2013, str. 1).

posojil tretje stranke v skladu z
ustreznimi pravili upravljanja
sklada ali ustanovnimi listinami;

(iv) ki imajo dovoljenje, da delujejo kot
„evropski dolgoročni investicijski skladi“
v skladu z Uredbo (EU) 2015/760⁹;

(v) v smislu člena 3(1)(b) Uredbe (EU)
št. 346/2013¹⁰ („kvalificiran sklad za
socialno podjetništvo“);

(vi) v smislu člena 3(b) Uredbe (EU)
št. 345/2013¹¹ („kvalificirani sklad
tveganega kapitala“);

razen družb, ki vlagajo v finančna sredstva s
preostalo zapadlostjo, ki ne presega dveh let
(kratkoročna sredstva), in katerih posamični ali
skupni cilji so zagotoviti donose v skladu z
obrestnimi merami na denarnem trgu ali
ohranjati vrednost naložbe (skladi denarnega
trga);

(l) centralne nasprotne stranke (CNS), kakor so
opredeljene v točki 1 člena 2 Uredbe (EU)
št. 648/2012¹², s sedežem v EU in centralne
nasprotne stranke iz tretje države, ki jih je
organ ESMA priznal v skladu s členom 25
navedene uredbe;

(m) izdajatelji elektronskega denarja, kakor so
opredeljeni v točki (3) člena 2

⁹ Uredba (EU) 2015/760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o evropskih dolgoročnih investicijskih skladih (UL L 123, 19.5.2015, str. 98).

¹⁰ Uredba (EU) št. 346/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih za socialno podjetništvo (UL L 115, 25.4.2013, str. 18).

¹¹ Uredba (EU) št. 345/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih tveganega kapitala (UL L 115, 25.4.2013, str. 1).

¹² Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1).

Direktive 2009/110/ES¹³;

(n) plačilne institucije, kakor so opredeljene v točki (4) člena 4 Direktive 2007/64/ES¹⁴;

(o) subjekti, katerih glavna dejavnost je izvajanje dejavnosti kreditnega posredništva za svoje nadrejene osebe, svoje podrejene družbe ali za druge podrejene družbe svojih nadrejenih oseb;

(p) organi za reševanje, nosilci upravljanja sredstev in premostitvene institucije, kakor so opredeljeni v točkah (18), (56) in (59) člena 2(1) Direktive 2014/59/EU¹⁵, ter subjekti, ki so v celoti ali delno v lasti enega ali več javnih organov ter so bili ustanovljeni pred 1. januarjem 2016 z namenom prejema in hrambe nekaterih ali vseh sredstev, pravic in obveznosti ene ali več institucij za ohranitev ali ponovno vzpostavitev uspešnega poslovanja, likvidnosti ali solventnosti institucije ali stabilizacijo finančnega trga.

¹³ Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

¹⁴ Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL L 319, 5.12.2007, str. 1).

¹⁵ Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

3. Izvajanje

Datum začetka uporabe

12. Te smernice se začnejo uporabljati 1. januarja 2017.

4. Zahteve v zvezi z omejitvami izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci

13. Institucije bi morale upoštevati splošna načela iz tega oddelka in določiti omejitve v skladu z oddelkom 5, kot je ustrezno.

Učinkoviti procesi in mehanizmi kontrol

14. Institucije bi morale:

- a. prepoznati posamezne izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, vsa možna tveganja za institucijo, ki izhajajo iz navedenih izpostavljenosti, in možen vpliv navedenih tveganj;
- b. določiti notranji okvir za ugotavljanje, obvladovanje, nadziranje in zmanjševanje tveganj iz točke (a). Ta okvir bi moral vključevati jasno opredeljene analize, ki bi jih upravljavci tveganj izvedli v zvezi s poslovanjem subjekta, ki opravlja dejavnosti bančništva v senci in na katerega se nanaša izpostavljenost, možnimi tveganji za institucijo in verjetnostjo širjenja negativnih učinkov, ki izhajajo iz teh tveganj, na subjekt. Navedene analize bi bilo treba izvesti pod nadzorom odbora za kreditno tveganje, ki bi moral biti ustrezno obveščen o rezultatih;
- c. zagotoviti, da se tveganja iz točke (a) ustrezno upoštevajo pri ocenjevanju ustreznega notranjega kapitala (ICAAP) in načrtu kapitala institucije;
- d. določiti raven sprejemljivega tveganja/nagnjenost k tveganju za izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, na podlagi ocene, opravljene v skladu s točko (a);
- e. izvesti zanesljiv proces za ugotavljanje povezanosti med subjekti, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, ter povezanosti med subjekti, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, in institucijo. Ta proces bi bilo treba izvesti zlasti, kadar povezanosti ni mogoče zlahka ugotoviti, v njegovem okviru pa bi bilo treba določiti ustrezne tehnike zmanjševanja možnih tveganj, ki izhajajo iz te negotovosti;
- f. imeti v splošnem okviru upravljanja tveganj institucije učinkovite postopke in procese poročanja upravljalnemu organu v zvezi z izpostavljenostmi do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci;
- g. izvajati ustrezne akcijske načrte ob kršenju omejitev, ki jih institucija določi v skladu z oddelkom 5.

Nadzor, ki ga izvaja upravljalni organ institucij

15. Pri nadzoru uporabe zgoraj navedenih načel in uporabe omejitev, določenih v skladu z osnovnim pristopom iz oddelka 5, bi moral upravljalni organ institucije na redni, vnaprej določeni podlagi:
- a. pregledati in potrditi nagnjenost institucije k tveganju za izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, ter skupne ali posamezne omejitve, določene v skladu z oddelkom 5;
 - b. pregledati in potrditi proces upravljanja tveganj za upravljanje izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, vključno z analizo tveganj, ki izhajajo iz navedenih izpostavljenosti, tehnikami za zmanjševanje tveganja in možnim vplivom na institucije v scenariju izjemnih situacij;
 - c. pregledati izpostavljenosti institucije (na skupni in posamezni ravni) do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, v obliki deleža skupne izpostavljenosti ter pričakovanih in nastalih izgub;
 - d. zagotoviti, da je določitev omejitev iz teh smernic dokumentirana, vključno z vsemi spremembami.
16. Upravljalni organ institucije lahko preglede, določene v točkah (a) do (d) odstavka 15, prenese na višje vodstvo.

5. Osnovni pristop pri določanju omejitev izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci

Določanje skupne omejitve izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci

17. Institucije bi morale določiti skupno omejitev svojih izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, glede na svoj sprejemljivi kapital.
18. Pri določanju skupne omejitve izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, bi morala vsaka institucija upoštevati:
 - a. svoj poslovni model, okvir upravljanja tveganj, kakor je opisan v odstavku 14(b), in nagnjenost k tveganju, kakor je opisana v odstavku 14(d);
 - b. obseg obstoječih izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, glede na skupno izpostavljenost in glede na skupno izpostavljenost do reguliranih subjektov finančnega sektorja;
 - c. povezanost, kakor je opisana v odstavku 14(e).

Določanje posameznih omejitev izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci

19. Ne glede na skupno omejitev oziroma poleg nje bi morale institucije določiti strožje omejitve za posamezne izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci. Pri določanju navedenih omejitev v okviru procesa notranjega ocenjevanja bi morale institucije upoštevati:
 - a. regulativni status subjekta, ki opravlja dejavnosti bančništva v senci, zlasti, ali zanj veljajo kakršne koli bonitetne ali nadzorne zahteve;
 - b. finančni položaj subjekta, ki opravlja dejavnosti bančništva v senci, med drugim njegov kapitalski položaj, finančni vzvod in likvidnostno pozicijo;
 - c. razpoložljive informacije o portfelju subjekta, ki opravlja dejavnosti bančništva v senci, zlasti o nedonosnih posojilih;
 - d. če je ustrezno, razpoložljive dokaze o ustreznosti kreditne analize, ki jo je izvedel subjekt, ki opravlja dejavnosti bančništva v senci, o svojem portfelju;

- e. ali bo subjekt, ki opravlja dejavnosti bančništva v senci, občutljiv na nestanovitnost cen premoženja ali kreditne kakovosti;
- f. koncentracijo dejavnosti kreditnega posredništva glede na druge poslovne dejavnosti subjekta, ki opravlja dejavnosti bančništva v senci;
- g. povezanost, kakor je opisana v odstavku 14(e);
- h. kakršne koli druge ustrezne dejavnike, ki jih je institucija opredelila v skladu z odstavkom 14(a).

6. Nadomestni pristop

20. Če institucije ne morejo uporabiti osnovnega pristopa, kakor je opredeljen v oddelku 5, bi morale za njihove skupne izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, veljati omejitve velikih izpostavljenosti v skladu s členom 395 Uredbe (EU) št. 575/2013 (vključno z uporabo člena 395(5) navedene uredbe) (v nadaljnjem besedilu: nadomestni pristop).

21. Nadomestni pristop bi bilo treba uporabiti na naslednji način:

- a) Če institucije ne morejo izpolnjevati zahtev v zvezi z učinkovitimi procesi in mehanizmi kontrol ali nadzorom, ki ga izvaja njihov upravljalni organ, kakor so določene v oddelku 4, bi morale za vse svoje izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, (tj. za skupno izpostavljenost do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci) uporabiti nadomestni pristop.
- b) Če institucije lahko izpolnjujejo zahteve v zvezi z učinkovitimi procesi in mehanizmi kontrol ali nadzorom, ki ga izvaja njihov upravljalni organ, kakor so določene v oddelku 4, vendar ne morejo zbrati dovolj informacij, da bi lahko določile ustrezne omejitve, kakor so določene v oddelku 5, bi morale nadomestni pristop uporabiti le za izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, za katere institucije ne morejo zbrati dovolj informacij. Za preostale izpostavljenosti do subjektov, ki opravljajo dejavnosti bančništva v senci, bi bilo treba uporabiti osnovni pristop, kakor je določen v oddelku 5.